

Koneturvallisuus teollisuuslaitosprojektissa

LAURA LEHTONEN AFRY FINLAND OY

LAURA.LEHTONEN@AFRY.COM | +358 400 68 96 35

Tätä on AFRY

TEOLLISUUS JA DIGITAALISUUS

Edistynyt automaatio
Internetiin liitetyt laitteet
Autoteollisuus
Elintarvike- ja lääketieteellinen
IT-ratkaisut
Erikoistuneet tekniset palvelut
Järjestelmien hallinta

PROSESSI-TEOLLISUUS

Kemianteollisuus ja biojalostus
Metsäteollisuus
Kaivos- ja metalliteollisuus
Älykkäät ratkaisut:
– Turvallisuus
– Kestävä kehitys
– AFRY Smart Site & digitalisointi

ENERGIA

Uusiutuva energia ja lämpövoima
Vesivoima
Sähkön siirto ja jakelu
Ydinvoima
Sopimusneuvottelut

INFRA

Väylät
Kiinteistöt ja rakentaminen
Projektinhallinta
Vesi
Ympäristö
Arkkitehtuuri

LIIKKEENJOHDON KONSULTOINTI

Energiasektori
Biotaloussektori
Markkina-analyysit
Strateginen konsultointi
Toimintojen tehostaminen
Yritys- ja rahoitusjärjestelyt

MEITÄ ON

16 000

maailmanlaajuisesti
(v. 2020)

LIIKEVAIHTOMME

n. 1,9 miljardia

euroa v. 2020

MAAT, JOISSA
TOIMISTOJAMME

> 40

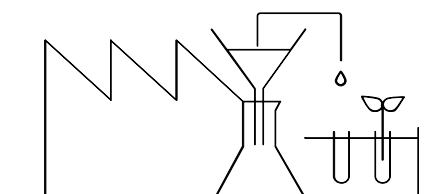
MAAT, JOISSA
PROJEKTEJAMME

> 100

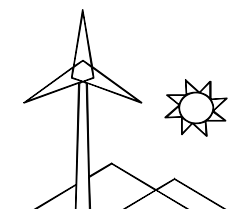
Kasvun ajurit

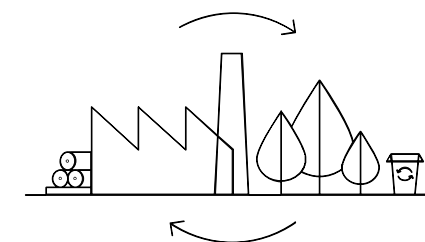
Infrastruktuuuri

Elintarvikkeet & biotieteet

Päästötön energia

Biotalous

AFRY Suomessa

- Lähes 2 000 työntekijää 24 paikkakunnalla
- Olemme asiakkaidemme tukena hankkeen koko elinkaaren ajan, alun selvityksistä ja strategisista valinnoista hanke- ja toteutussuunnitteluun sekä käytön ja ylläpidon tukeen.

Energia

Lämpövoima ja uusiutuva energia
Vesivoima
Sähkön siirto ja jakelu
Ydinvoima
Energiakonsultointi

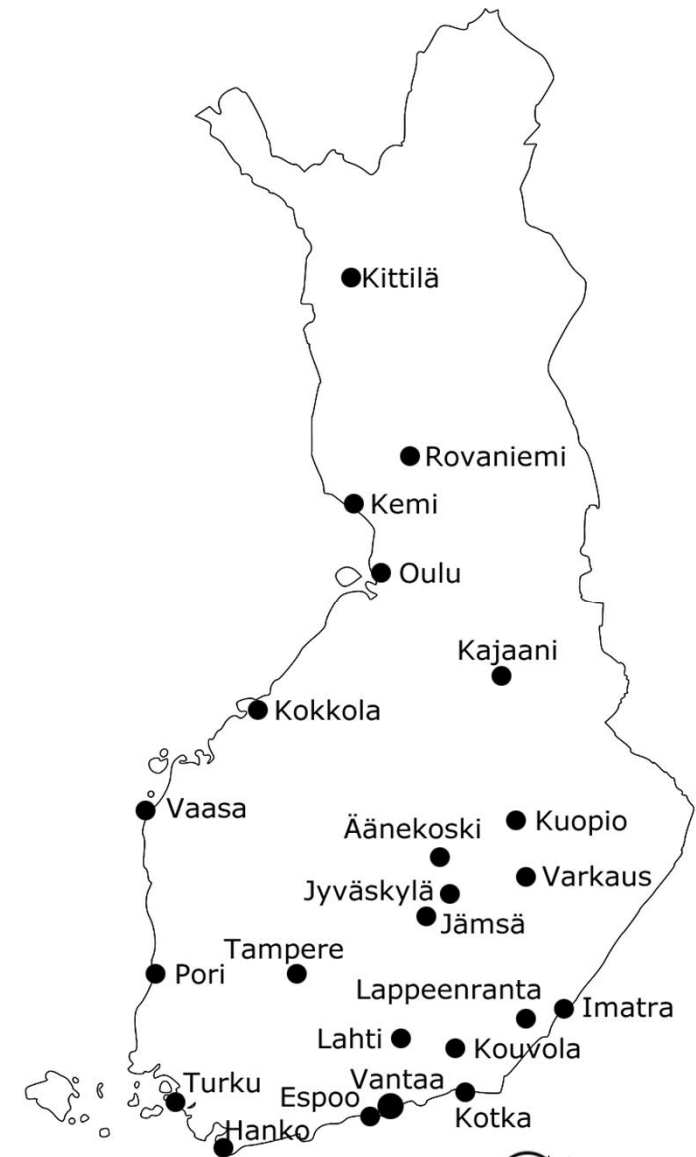
Prosessi- teollisuus

Metsäteollisuus
Kemianteollisuus ja biojalostus
Metalli- ja kaivosteollisuus
Muut prosessiteollisuus
Teollisuuden konsultointi

Infra, vesi ja ympäristö

Tie- ja rauteliikenne, tunnelit, liikennesuunnittelu, maanalainen rakentaminen, kaupunkikehitys, vesi- ja jätehuolto, ympäristöpalvelut

Koneturvallisuus teollisuuslaitosprojektissa

Koneturvallisuusvastuut Suomessa

Koneen suunnittelu, valmistaminen ja markkinoille saattaminen

- Laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta (1016/2004)
"Konelaki"
- Valtioneuvoston asetus koneiden turvallisuudesta (400/2008)
"Koneasetus"
(Konedirektiivin (2006/42/EY) täytäntöönpano)

Koneen valmistajan (maahantuojan) velvollisuudet

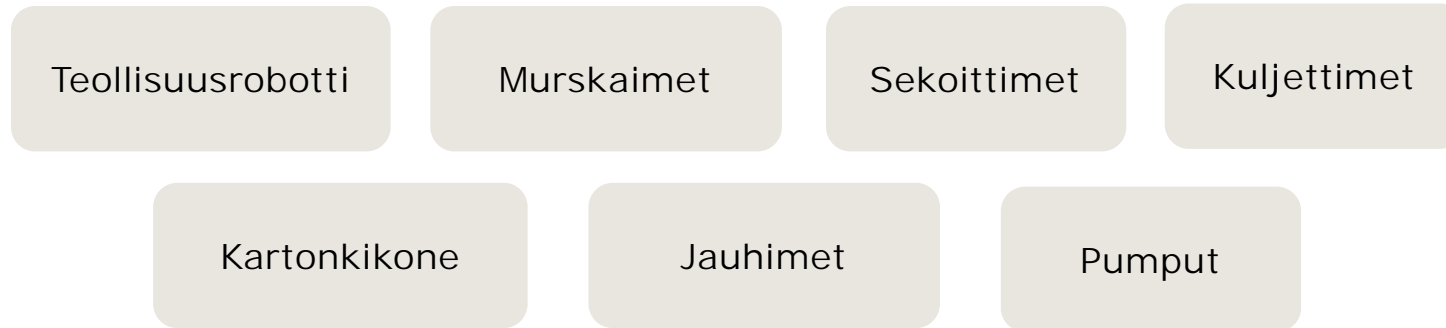

Koneen valinta, käyttöönotto, käyttö, tarkistaminen, muutostyöt ja käytöstä poisto

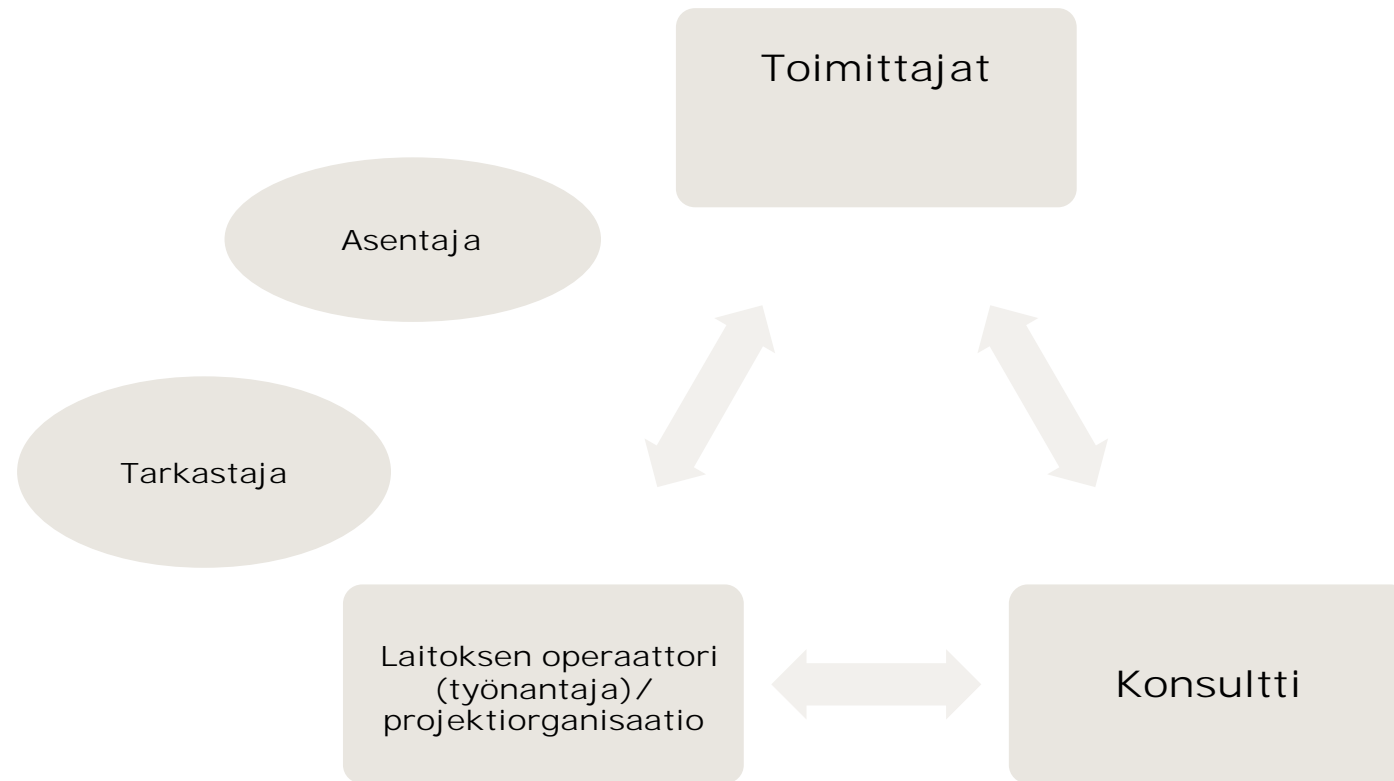
- Työturvallisuuslaki (738/2002)
- Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008)
"Käyttöasetus"

Työnantajaa koskevat velvollisuudet

1. Tunnista koneet

2. Päätä, kuka koordinoi koneturvallisuutta projektissa

3. Määritä tavoiteltu turvallisuustaso ja viesti se sopimusosapuolille

4. Sovi koneiden toimitustavoista laitetuimittajien kanssa

Kone

- 1) Varustettu voimansiirtojärjestelmällä
- 2) Ainakin yksi liikkuva osa tai komponentti
- 3) Kokoonpantu erityistä toimintoa varten

Valmis kone
(2A)

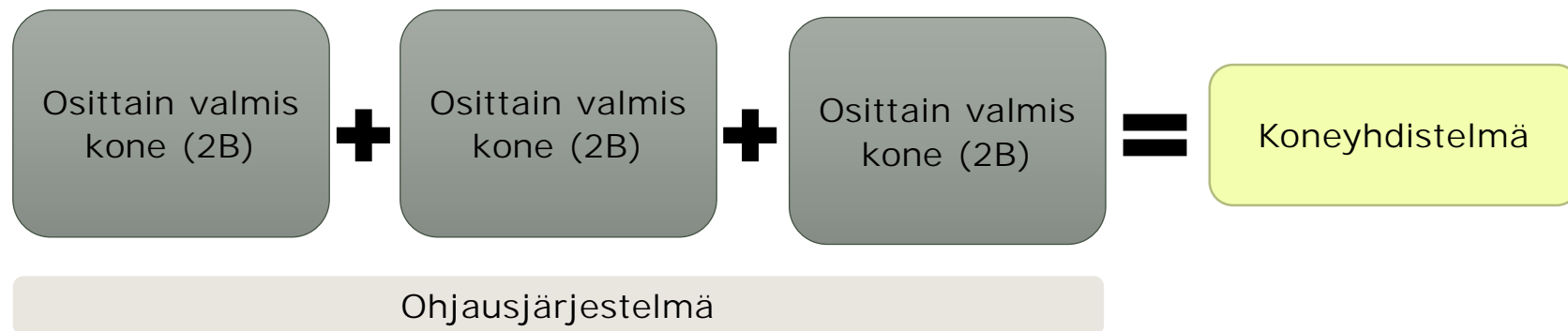
Osittain valmis kone, "puolivalmiste"

yhdistelmä, joka on melkein kuin kone mutta ei pysty sellaisenaan suorittamaan erityistä toimintoa

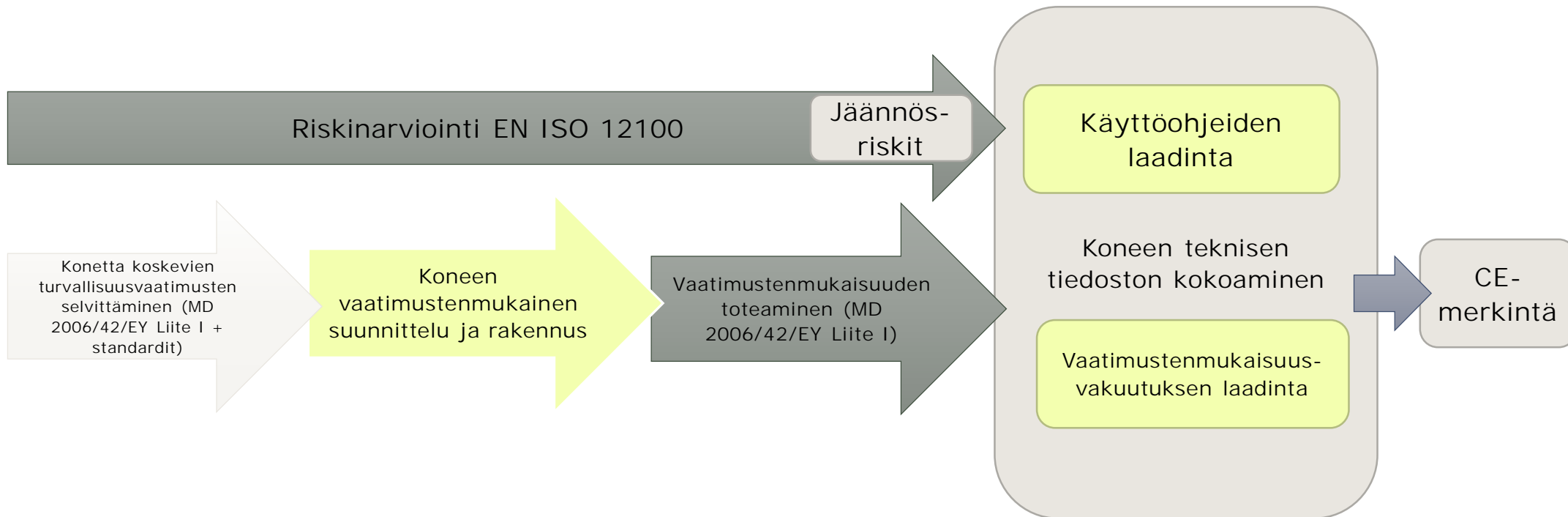
Osittain valmis
kone (2B)

5. Tunnista koneyhdistelmät ja sovi niiden valmistajasta

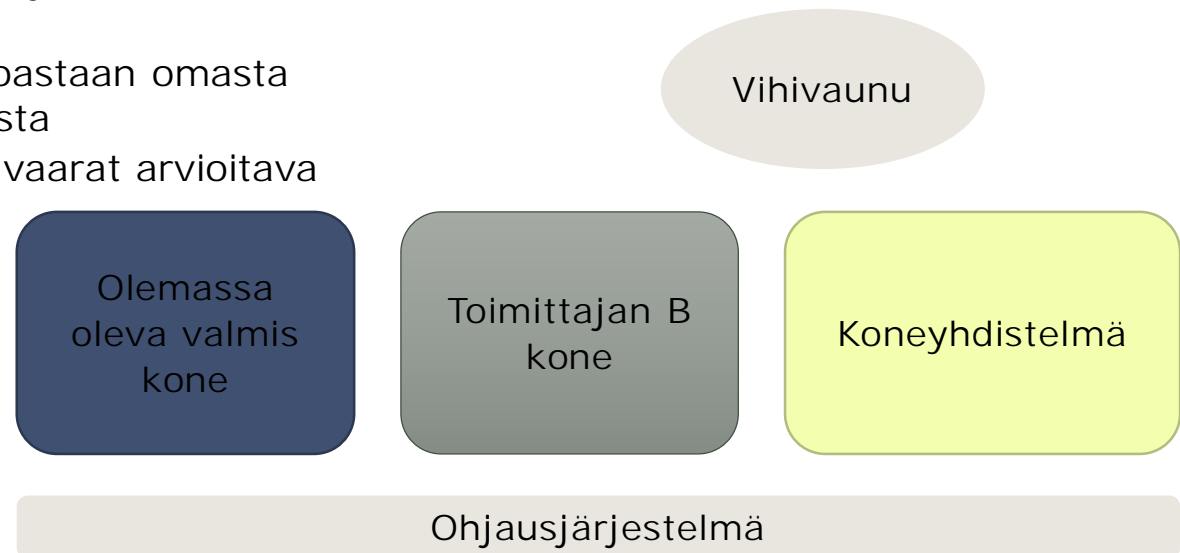
- 1) Liitetty yhteen tiettyä toimintoa varten
- 2) Jokainen yksikkö vaikuttaa suoraan seuraavaan yksikköön
- 3) Yhteinen ohjausjärjestelmä
+ Turvallisuuteen liittyvä yhteys

CE-merkinnän vaiheet

6. Tunnista erilaiset rajapinnat

- Teollisuuslaitosprojekteissa muodostuu usein rajapintoja, joiden turvallistamisvastuussa on työnantaja, jollei muuta ole sovittu (käyttöasetus 403/2008)
- Yleensä laitetoimittajat vastaavat ainoastaan omasta toimituksestaan ja sen riskinarvioinnista
- Rajapinnat on tunnistettava ja niiden vaarat arvioitava

7. Varmista koneen turvallisuustaso muutostöiden jälkeen

Huomioitava "state-of-the-art" eli nykyinen teknisillä ratkaisuilla saavutettavissa oleva turvallisuustaso

Tunnista vastuut ja velvollisuudet → työnantajasta saattaa tulla koneenvalmistaja

Käytössä olevan koneen elinkaari loppuu, jos

- muutetulla koneella on uusi käyttötarkoitus tai
- muutos on muutoin merkittävä, esimerkiksi työstökoneen muuttaminen lisävarustuksella automaattiseksi tuotantosoluksi

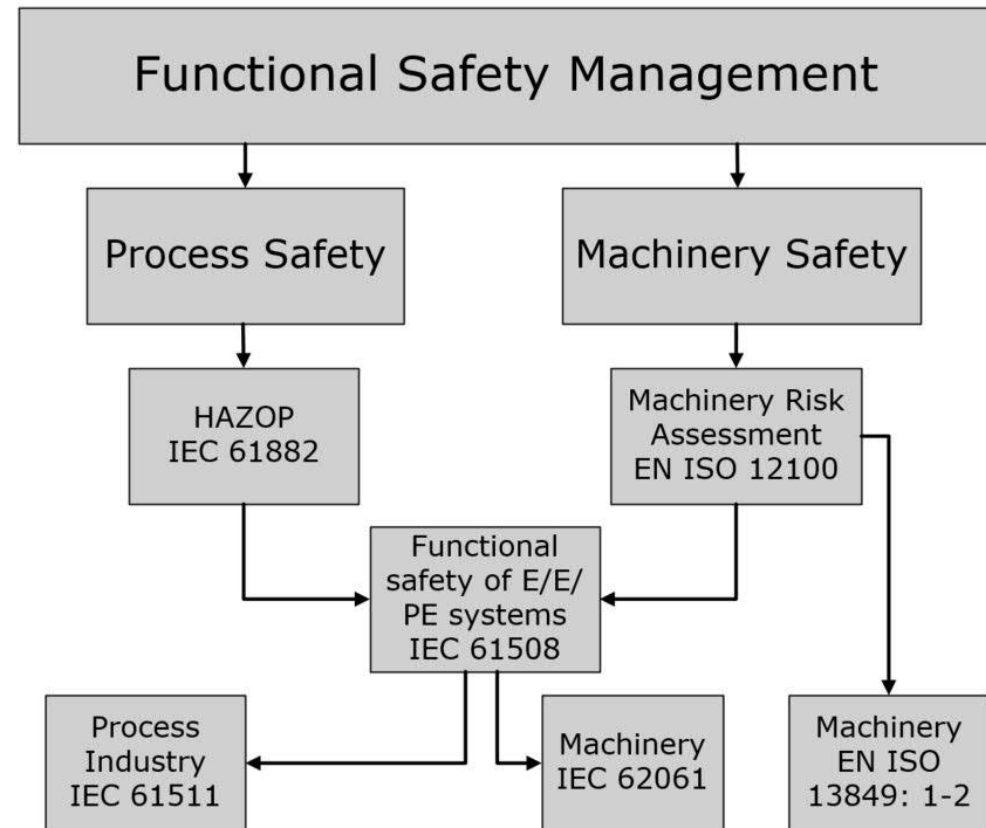
8. Suorita riskinarvioinnit

Riskienarviointi on iteratiivinen prosessi, joka jatkuu koko suunnitteluprojektin ajan

Riskinarvioinnit on tehtävä

- CE-merkittävillä koneilla
- Koneyhdistelmille
- Rajapinnoille
- Muunnettaville koneille

Lisäksi on huomioitava esim. prosessiturvallisuuden ja toiminnallisen turvallisuuden vaatimukset

9. Varmista koneiden vaatimustenmukaisuus

Projektiorganisaation
vastuut ja
velvollisuudet

Toimittajien
osuuden arviointi

10. Varmista turvallisuuteen liittyvän tiedon siirto projektia luovuttaessa

Mahdolliset lisäsuojaustarpeet

Tehdyt riskinarvioinnit tuotanto-organisaation käyttöön

Koneiden käyttöohjekäsikirjat

Vaatimustenmukaisuusvakuutukset

Yhteenveto

Kokonaisvastuullisen
tahon valinta

Sovi vastuista
ja
valmistajista

Tunnista
riskinarvioinnin
kohteet ja tee
riskinarvioinnit

Dokumentointi

Making Future